

ABSTRAKT

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra biologických a lékařských věd

Student: Monika Danielisová

Školitel: PharmDr. Miroslav Kovařík, Ph.D.

Název: Asociace příjmu energie a parametrů energetického metabolismu těhotných a kojících žen

Cíl práce: Cílem naší práce bylo porovnání změn parametrů energetického metabolismu v průběhu těhotenství a kojení a vyhodnocení souvislostí těchto parametrů s celkovým příjmem energie i příjmem jednotlivých makronutrientů – sacharidů, lipidů a proteinů.

Metody: Pro hodnocení parametrů energetického metabolismu jsme použili metodu nepřímé kalorimetrie. Ke zjištění oxidace proteinů bylo nutné stanovit množství odpadního dusíku ze sběru moči za 24 hodin. Příjem energie a makronutrientů byl stanoven pomocí nutričního software NutriDan na základě údajů z týdenního dotazníku.

Výsledky: V hodnotách objemu spotřebovaného kyslíku a vydechovaného oxidu uhličitého byly zjištěny největší rozdíly mezi 3.–6. měsícem po porodu a všemi třemi měřeními v průběhu těhotenství. Průměr predikovaného klidového energetického výdeje byl na konci těhotenství 1596 ± 146 kcal/den, celkem se zvýšil na 106 ± 9 %. V období kojení hodnota klesla na 94 ± 6 % a po 9. měsíci po porodu došlo ke stabilizaci hodnot oproti netěhotným. Rozdíly v oxidaci sacharidů a proteinů nebyly zaznamenány, u oxidace lipidů byl největší rozdíl mezi 3.–6. měsícem po porodu a 36.–39. týdnem těhotenství. Nejvíce asociací mezi parametry energetického metabolismu a příjmem jednotlivých makronutrientů jsme zaznamenali u kojících žen, kdy šlo nejčastěji o asociaci s příjmem proteinů. V těhotenství jsme zjistili zejména asociaci s příjmem sacharidů na konci třetího trimestru.

Závěr: U žen dochází po porodu k významným změnám jak antropometrických, tak i kalorimetrických parametrů. Významné rozdíly se objevovaly nejvíce mezi 1.–6. měsícem po porodu ve srovnáním s obdobím těhotenství. Studie také prokázala vliv přijaté potravy na parametry energetického metabolismu těhotných a kojících žen. To může být v budoucnu využito pro lepší individuální hodnocení a nutriční poradenství v těchto obdobích.

Klíčová slova: energetický metabolismus, nepřímá kalorimetrie, příjem energie, klidový energetický výdej, oxidace nutričních substrátů, těhotné ženy, kojící ženy